

EDUSKUNNAN VASTAUS 43/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta ja laiksi kiinteistötietorekisterilain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2001 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta ja laiksi kiinteistötietorekisterilain muuttamisesta (HE 141/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 3/2002 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on järjestää kiinteistöjä ja muita maa- ja vesialueiden yksiköitä koskevat tiedot käsittävä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tapahtuva valtakunnallinen tietopalvelu. Tämä palvelu toteutetaan yleiseen käyttöön tarkoitetun yhtenäisen kiinteistötietojärjestelmän avulla.

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kiinteistötietojärjestelmän perustamiseen, järjestelmän ylläpitämiseen ja järjestelmään sisältyvien tietojen luovuttamiseen ja käyttämiseen.

3 §

Kiinteistötietojärjestelmän tietosisältö

Kiinteistötietojärjestelmä käsittää kiinteistörekisterilain (392/1985) mukaiset tiedot ja lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin merkittävät tiedot sekä muita tietoja sen mukaan kuin muualla laissa säädetään.

4 §

Tietojen tallentaminen kiinteistötietojärjestelmään

Viranomaisella, jonka vastuulla on kiinteistötietojärjestelmän tietosisältöön kuuluvan tiedon tuottaminen, on velvollisuus huolehtia tällaisen tiedon tallentamisesta kiinteistötietojärjestelmään ja sen pitämisestä ajan tasalla.

5 §

Kiinteistötietojärjestelmän hallinto

Tässä laissa tarkoitettun kiinteistötietojärjestelmän perustamisesta, hallinnosta, ylläpitämisestä, tietopalvelusta ja järjestelmän kehittämisestä huolehtii maanmittauslaitos.

Kiinteistötietojärjestelmän hallinnosta, ylläpitämisestä, tietopalvelusta ja kehittämisestä aiheutuvien kustannustensa kattamiseksi maanmittauslaitos saa kiinteistötietojärjestelmän suoritteista kertyvistä tuloista maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettyä osuuden. Kiinteistötietojärjestelmän muista toimenpiteistä aiheutuvien kustannusten kattamisesta järjestelmän suoritteista saatavilla tuloilla sekä tulojen jakamisesta muutoin järjestelmästä huolehtivien viranomaisten kesken säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön on ennen asetuksen antamista kuultava keskeisiä kiinteistötietojärjestelmän tiedon tuottajia.

Ne kunnat, jotka tämän lain voimaan tullessa toimivat kiinteistörekisterin pitäjinä, saavat tämän lain mukaisen valtakunnallisen kiinteistötietojärjestelmän aiheuttamien kustannusten kattamiseksi kiinteistötietojärjestelmän suoritteista kertyvistä tuloista maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettyä osuuden.

6 §

Tietojen luovuttaminen tietopalveluna

Maanmittauslaitoksen on järjestettävä jokaiselle mahdollisuus saada maanmittaustoimistossa maksutta luettavakseen kiinteistötietojärjestelmässä olevat tiedot ja tehdä niistä muistiinpanoja. Maksua vastaan tietoja luovutetaan otteina, todistuksina tai muina tulosteina taikka teknisen käyttöyhteyden avulla. Jollei erityisestä syystä muuta johdu, voidaan tiedoista antaa maksua vastaan kopio sähköisessä muodossa.

Otteita, todistuksia ja muita tulosteita sekä 1 momentissa tarkoitettuja kopioita voivat antaa kunnat, käräjäoikeudet, maanmittaustoimistot ja maistraatit sekä maanmittauslaitoksen päätök-

sen nojalla myös muut viranomaiset, joilla on tekninen käyttöyhteys kiinteistötietojärjestelmään.

Maanmittauslaitos saa teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa 4 §:ssä tarkoitettun viranomaisen puolesta tietoja kiinteistötietojärjestelmästä tuomioistuimelle, kunnalle, kiinteistönmuodostamistehtäviä hoitavalle viranomaiselle, väestökirjahallinnon viranomaiselle, kaupanvahvistajalle, ulosottoviranomaiselle ja veroviranomaisille sekä lisäksi hakemuksen perusteella myöntää luvan tietojen saamiseen teknisen käyttöyhteyden avulla sille, joka tarvitsee tietoja yhdyskuntasuunnittelua, kiinteistönvälitystä, luoton myöntämistä ja valvontaa taikka muuta näihin verrattavaa kiinteistöihin liittyvää tarkoitusta varten. Käyttölupaan voidaan ottaa tietojen hakuperustetta, muuta järjestelmän käyttöä ja sen valvontaa koskevia ehtoja.

Henkilötietojen siirrosta Euroopan unionin ulkopuolelle on voimassa, mitä henkilötietolain (523/1999) 5 luvussa säädetään.

Henkilötunnus voidaan luovuttaa ainoastaan silloin, jos pyytäjällä on tai voi olla se henkilötietolain tai muun lain nojalla hallussaan. Kiinteistötietojärjestelmästä annettavaan todistukseen, joka on tarpeen henkilön oikeuksien tai velvollisuuksien toteuttamiseksi, voidaan henkilön yksilöimiseksi merkitä henkilötunnus.

7 §

Maksut

Kiinteistötietojärjestelmän suoritteista ja tietopalveluista peritään valtiolle ja kunnalle maksuja, joihin sovelletaan, mitä valtion maksupöytäkirjan (150/1992) 6 §:n 1 momentissa säädetään, jollei jonkun suoritteen osalta maksusta erikseen toisin säädetä.

Perittävien maksujen suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön on ennen asetuksen antamista kuultava keskeisiä kiinteistötietojärjestelmän tiedon tuottajia.

Viranomaisille, joiden tehtävänä on 4 §:n mukaisesti ylläpitää kiinteistötietojärjestelmää, annetaan tiedot kiinteistötietojärjestelmästä tekni-

sen käyttöyhteyden avulla viranomaistoimintaa varten kuitenkin maksutta.

8 §

Korvausvastuu

Sillä, jolle on aiheutunut vahinkoa kiinteistö-tietojärjestelmästä luovutetussa tiedossa olevas-ta virheestä tai puutteesta, on oikeus saada kor-vaus tiedon luovuttajalta sen mukaan kuin tässä pykälässä säädetään.

Tiedon luovuttaja vastaa vahinkoa kärsineel-le kiinteistötietojärjestelmästä luovutetussa:

1) kiinteistörekisterilain mukaisessa tiedossa olevasta virheestä tai puutteesta aiheutuneesta vahingosta sen mukaan kuin kiinteistörekisteri-lain 11 §:ssä säädetään;

2) lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin mukaises-sa tiedossa olevasta virheestä tai puutteesta ai-heutuneesta vahingosta sen mukaan kuin maa-kaaren (540/1995) 7 luvun 4 §:ssä säädetään; sekä

3) muun lain tai asetuksen mukaisessa tiedos-sa olevasta virheestä tai puutteesta aiheutunees-ta vahingosta sen mukaan kuin vahingonkor-vauslaissa (412/1974) säädetään, jollei jonkun tiedon osalta erikseen toisin säädetä.

Tiedon luovuttajan on kuultava asianomaista tiedon tuottajaa ennen 2 momentissa tarkoitet-tua korvausta koskevan asian ratkaisemista.

Jos kiinteistötietojärjestelmästä luovutetussa tiedossa oleva virhe tai puute on aiheutunut kiin-teistötietojärjestelmään siirretyssä tiedossa ole-vasta virheestä tai puutteesta tai edellä 4 §:ssä tarkoitettun velvollisuuden laiminlyömisestä, asianomainen julkisyhteisö on velvollinen kor-vaamaan tiedon luovuttajalle tämän suorittaman vahingonkorvauksen.

Jos kiinteistötietojärjestelmään sisältyvän tie-don virheellisyys aiheutuu kiinteistötietojärjes-telmän hallinnosta huolehtivan maanmittauslai-toksen 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimin-nasta, vastaa maanmittauslaitos tiedon luovutta-jalle virheestä aiheutuneesta vahingosta sen mu-kaan kuin edellä 2 momentissa säädetään.

9 §

Korvausoikeuden siirtyminen

Jos vahinkoa kärsineellä on sopimussuhteen tai muun sellaisen erityisen perusteen nojalla oi-keus saada joltakulta vahingonkorvausta 8 §:ssä tarkoitettusta vahingosta, siirtyy vahinkoa kärsi-neen oikeus korvauksen saamiseen valtiolle tai kunnalle siltä osin kuin valtio tai kunta on 8 §:n perusteella maksanut korvausta vahingosta.

Valtion tai kunnan oikeus saada korvausta 1 momentin nojalla alkaa siitä päivästä, jolloin valtio tai kunta on maksanut korvauksen vahin-koa kärsineelle tai tuomioistuimen lainvoimai-sella päätöksellä velvoitettu maksamaan kor-vausta. Korvauksen vaatimisesta päättävät val-tion osalta asianomaiset viranomaiset maksa-miensa korvausten osalta ja kunnan osalta kun-nanhallitus. Korvauksesta voidaan osaksi tai ko-konaan luopua, jos korvauksen vaatiminen va-hingon suuruus ja muut olosuhteet huomioon ot-taen on kohtuutonta.

Jos useampi kuin yksi on 1 momentissa tar-koitetun korvausvelvollisuuden tai muun perus-teen nojalla velvollinen maksamaan valtiolle tai kunnalle sen 8 §:n nojalla suorittaman korvauk-sen määrän, vastaavat he korvauksen suorittami-sesta yhteisvastuullisesti. Se, jota ei ole tuomit-tu maksamaan täyttä korvausta, vastaa kuiten-kin vain tuomitusta määrästä. Lisäksi korvaus-määrän jakamiseen korvausvelvollisten kesken sovelletaan, mitä vahingonkorvauslain 6 luvun 3 §:ssä säädetään.

10 §

Tarkemmat määräykset

Maanmittauslaitos antaa tarvittaessa tarkem-pia määräyksiä kiinteistötietojärjestelmän yllä-pitämisessä noudatettavasta teknisestä menette-lystä, tietojen hakuperusteesta ja muista järjes-telmän käyttöä koskevista ehdoista ja sen val-vonnasta.

11 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Neuvottelukunta

Kiinteistötietojärjestelmän toteuttamista, ylläpitoa ja tietopalvelua ohjaa neuvottelukunta, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2003.

Mitä vesilain (264/1961) 21 luvun 8 §:ssä, muinaismuistolain (295/1963) 6 §:n 1 momentissa, kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) 19 §:n 2 momentissa ja luonnonsuojelulain (1096/1996) 24 §:n 4 momentissa, 25 §:n 3 momentissa, 27 §:n 4 momentissa sekä 30 ja 47 §:ssä sekä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 158 §:n 4 momentissa ja 164 §:n 4 momentissa tai niiden nojalla säädetään päätöksen, sopimuksen tai muun vastaavan tiedon merkitsemisestä kiinteistörekisteriin, koskee tämän lain voimaan tultua asianomaisen tiedon tallentamista kiinteistötietojärjestelmään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

kiinteistörekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 16 päivänä toukokuuta 1985 annetun kiinteistörekisterilain (392/1985) 10 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 244/1994,
muutetaan 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 2 momentti sekä 9 ja 11 §,
sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti laissa 448/2000, 3 §:n 2 momentti laissa 876/1996 ja 9 § osaksi mainitussa laissa 244/1994, ja
lisätään 14 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 323/1999, uusi 3 momentti seuraavasti:

1 §

Kiinteistörekisteri on osa kiinteistötietojärjestelmää. Kiinteistörekisteriin merkittäväksi säädetty tieto katsotaan kiinteistörekisteriin merkityksi silloin, kun tieto on tallennettu kiinteistötietojärjestelmään.

3 §

Maanmittaustoimisto päättää kunnan hakemuksesta tai omasta aloitteestaan kyläjaotuksen ja rekisterikylän nimen muuttamisesta. Kiinteistörekisterin pitäjä päättää rekisteriyksikön omistajan hakemuksesta rekisteriyksikön nimen muuttamisesta.

9 §

Kiinteistörekisteritietojen julkisuuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja niitä koskevasta tietopalvelusta on voimassa, mitä kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetussa laissa (/) säädetään.

11 §

Sen lisäksi, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 3 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetään julkisyhteisön korvausvastuusta, on valtion tai, jos rekisteriä pitää kiinteistöinsinööri, asianomaisen kunnan korvattava virheellisestä kiinteistörekisteritiedosta aiheutunut vahinko, vaikkei viimeksi mainitussa pykälässä tarkoitettua virhettä tai laiminlyöntiä olisikaan, jos tieto perustuu tämän lain voimaantulon jälkeen lopetettuun toimitukseen tai sellaiseen kiinteistörekisteriviranomaisen päätökseen, joka on tehty tämän lain voimaantulon jälkeen. Edellytyksenä vahingon korvaamiselle on kuitenkin, ettei vahinko ole vähäinen ja ettei vahinkoa kärsinyt tiennyt eikä hänen olisi pitänyt tietää tiedon virheellisyydestä.

Valtio tai kunta on 1 momentin mukaan korvausvelvollinen kuitenkin vain, jos virheellinen rekisteritieto koskee:

- 1) sellaisen rekisteriyksikön pinta-alaa, jonka alue on toimituksessa tai muussa yhteydessä uudelleen mitattu;
- 2) toimituksessa perustettua, siirrettyä tai poistettua rasiitetta tai muuta vastaavaa käyttöoi-

keutta, lukuun ottamatta rasiitteen tai käyttöoikeuden sijaintitietoa;

3) kiinteistön osuutta yhteiseen alueeseen tai yhteiseen erityiseen etuuteen tai kiinteistölle kuuluvaa yksityistä erityistä etuutta, jos osuudesta tai etuudesta on toimituksessa tehty oikeusvoimainen ratkaisu; taikka

4) rekisteriyksiköiden keskinäistä sijaintia siltä osin kuin sijainti on toimituksessa määritetty.

Muutoin on tässä pykälässä tarkoitettuun vahingon korvaamiseen sovellettava, mitä vahingonkorvauslaissa on säädetty.

14 b §

Kiinteistörekisterin pitäjän päätös, joka koskee rekisteriyksikön nimen tai kiinteistön laadun muuttamista, voidaan merkitä kiinteistörekisteriin ennen valitusajan päättymistä, jos päätös on tehty hakemuksen mukaisesti tai kiinteistön omistaja antaa siihen suostumuksensa.

Tämä laki tulee voimaan 3 §:n 2 momentin, 11 §:n ja 14 b §:n 3 momentin osalta 1 päivänä tammikuuta 2003 ja muilta osin 1 päivänä kesäkuuta 2005.

Vahingonkorvausvastuuseen, joka perustuu ennen tämän lain 11 §:n voimaantuloa lopetettuun toimitukseen, sovelletaan 11 §:ää sellaisena kuin se on sen tullessa voimaan.

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 2002